

Jesaja 48

1 Hoor dit, huis van Jakob, u die genoemd wordt met de naam Israël, en die uit de wateren van Juda bent voortgekomen, die zweert bij de Naam van de HEERE en de Naam van de God van Israël noemt, maar niet in waarheid en niet in gerechtigheid.

2 Ja, 'van de heilige stad' noemen zij zich en zij steunen op de God van Israël, HEERE van de legermachten is Zijn Naam.

3 De dingen van vroeger heb Ik van oudsher verkondigd, uit Mijn mond zijn ze voortgekomen en Ik heb ze doen horen. Plotseling heb Ik ze gedaan en ze zijn gekomen.

4 Omdat Ik wist dat u hard bent, uw nek een ijzeren pees is, en uw voorhoofd van brons,

5 daarom heb Ik het u van oudsher verkondigd; voordat het kwam, heb Ik het u doen horen, anders zou u zeggen: Mijn afgod heeft die dingen gedaan, mijn gesneden beeld of mijn gegoten beeld heeft ze geboden.

6 U hebt het gehoord, aanschouw dit alles, en u, zou u het dan niet verkondigen? Van nu af aan doe Ik u nieuwe dingen horen, verborgen dingen, die u niet geweten hebt.

7 Nu zijn ze geschapen en niet van oudsher; vóór deze dag hebt u er ook niet van gehoord, anders zou u zeggen: Zie, ik heb ze geweten.

8 Nee, u hebt ze niet gehoord, ook hebt u ze niet geweten, ook is uw oor van oudsher niet geopend geweest, want Ik wist dat u volkomen trouweloos handelen zou en dat u van de moederschoot af een overtreder wordt genoemd.

9 Omwille van Mijn Naam stel Ik Mijn toorn uit, omwille van Mijn roem zal Ik Mij bedwingen, u ten goede, zodat Ik u niet zal uitroeien.

10 Zie, Ik heb u gelouterd, maar niet als zilver; Ik heb u beproefd in de smeltkroes van ellende.

11 Omwille van Mij, omwille van Mij doe Ik het, want hoe zou Mijn Naam ontheiligd worden! Ik zal Mijn eer aan geen ander geven. De HEERE, de Verlosser van Israël

12 Luister naar Mij, Jakob, Israël, Mijn geroepene: Ik ben Dezelfde, Ik ben de Eerste, ook ben Ik de Laatste.

13 Ook heeft Mijn hand de aarde gegrondvest, en Mijn rechterhand heeft de hemel uitgespannen. Roep Ik ze, dan staan ze er tezamen.

14 Kom bijeen, u allen, en luister. Wie onder hen heeft deze dingen verkondigd? De HEERE heeft Kores lief, hij doet Zijn welbehagen tegen Babel, en Zijn arm zal tegen de Chaldeeën zijn.

15 Ik, Ik heb gesproken, ook heb Ik hem geroepen. Ik zal hem doen komen, en zijn weg zal voorspoedig zijn.

16 Kom nader tot mij, hoor dit: Ik heb vanaf het begin niet in het verborgene gesproken; vanaf de tijd dat het geschied is, ben ik daar. En nu, de Heere HEERE heeft mij gezonden, en Zijn Geest.

17 Zo zegt de HEERE, uw Verlosser, de Heilige van Israël: Ik ben de HEERE, uw God, Die u leert wat nuttig is, Die u leidt op de weg die u gaan moet.

18 Och, had u maar acht geslagen op Mijn geboden! Dan zou uw vrede geweest zijn als een rivier en uw gerechtigheid als de golven van de zee.

19 Dan zou uw nageslacht geweest zijn als het zand en uw nakomelingen als de korrels ervan. Hun naam zou niet worden uitgeroeid of verdelgd van voor Mijn aangezicht.

20 Ga weg uit Babel, vlucht weg van de Chaldeeën, verkondig met luide vreugdezang, laat dit horen, draag het uit tot aan het einde der aarde, zeg: De HEERE heeft Zijn knecht Jakob verlost.

21 En: Zij leden geen dorst, toen Hij hen leidde door de woeste plaatsen. Water uit een rots deed Hij voor hen stromen. Toen Hij de rots kloofde, stroomde het water eruit.

22 Voor de goddelozen is er echter geen vrede, zegt de HEERE.

God laat Zijn volk in 700 v Chr. naar de toekomst kijken.

De tijd dat de HEERE via Jesaja deze openbaringen prijsgeeft zal dicht in de buurt van 700 v Chr. liggen. God doet uitspraken over de tijd dat Babel het Joodse volk in ballingschap zal voeren en de stad Jeruzalem en de tempel zal verwoesten. Feitelijk moeten we – bij Jesaja 40-49 – denken aan de periode dat het rijk van Babel overgenomen wordt door het rijk van Medië/Perzië onder leiding van de Perzische vorst Kores of Cyrus. Die overgang speelt in het jaar 539 v Chr. Feitelijk doet de HEERE dus uitspraken over de toekomstige ontwikkelingen die zeker 150 jaar later werkelijkheid zullen worden. Tot die tijd – 700 v Chr. – is Babel niet of nauwelijks in beeld gekomen. Toch heeft dat toekomstige wereldrijk zijn gezicht al laten zien in Jeruzalem. Het was na het herstel van ziekte van koning Hizkia. Gezanten uit Babel kwamen de koning gelukwensen met zijn herstel. Natuurlijk zat er een addertje onder het gras. God had – de tegenstander van Babel – Assur voor de poorten van Jeruzalem verslagen in 701 v Chr. Dat had grote indruk gemaakt in heel het Midden Oosten. Babel vond het derhalve een goed idee om met Juda/Jeruzalem goede relaties aan te knopen. Omdat koning Hizkia zich wat liet meeslepen door de roem van het moment, liet hij de afgevaardigden van Babel alles zien wat hij in huis had. Op dat moment klonken uit Jesaja's mond al dreigende woorden in verband met de komende macht van datzelfde Babel en de gevolgen voor Jeruzalem en Juda. Jesaja 39:5-7 *Toen zei Jesaja tegen Hizkia: Hoor het woord van de HEERE van de legermachten. Zie, er komen dagen dat alles wat er in uw huis is en wat uw vaders tot op deze dag hebben opgeslagen, naar Babel zal worden weggevoerd. Er zal niets overblijven, zegt de HEERE. Bovendien zullen zij een aantal van uw zonen meenemen, die uit u zullen voortkomen, die u verwekken zult; zij zullen hovelingen worden in het paleis van de koning van Babel.* Voor het Joodse volk is het een geweldige troost dat na het diepe dal dat men blijkbaar doormoet, het weer bergopwaarts zal gaan in de relatie tot het eigen land en Jeruzalem en Gods wonen in het centrum van Zijn volk. Het is vooral de goddelijke macht en het inzicht van God – in de toekomstige ontwikkelingen – dat naar voren komt bij deze toekomstverwachting die tot op de punt en de komma vervuld zal worden. Deze zaken fungeren feitelijk als *godsbewijs*.

De ballingschap van Israel (het noordrijk) naar Assur en later Juda naar Babel.

Niet alles is wat het schijnt.

Niet alleen koning Hizkia krijgt een flinke tik op de vingers van Jesaja. Ook het volk van Juda moet er aan geloven. De HEERE God is totaal niet tevreden over de relatie met de Judeeërs en hoe die zich ontwikkelt. Wat de HEERE opmerkt is een grote discrepantie tussen waar de mensen zich op laten voorstaan en de feitelijke verhoudingen. Zo op het eerste gezicht zou de onpartijdige toeschouwer de indruk kunnen krijgen dat het Judese volk toegewijd is aan zijn God en zijn geschiedenis. In twee

verzen komen NB tot *zeven maal* toe namen en begrippen voorbij die de indruk wekken dat het Joodse volk bijzonder trots is op zijn afkomst en zijn relatie met de God van de Bijbel.

Zeven namen en begrippen waar de bevolking van Jeruzalem zich op laat voorstaan.

Jesaja 48:1	huis van Jakob u die genoemd wordt met de naam Israël uit de wateren van Juda bent voortgekomen die zweert bij de Naam van de HEERE de Naam van de God van Israël noemt
Jesaja 48:2	'van de heilige stad' noemen zij zich zij steunen op de God van Israël, HEERE van de legermachten is Zijn Naam.

God heeft een hekel aan schijnheiligheid.

Natuurlijk is God blij om al deze namen zo vaak te horen uit de mond van Zijn volk, maar er is een 'maar'. Het is namelijk een vlag die de lading totaal niet dekt. Het volk lijkt met het veelvuldig gebruik van deze eervolle benamingen de suggestie te wekken van uitstekende verhoudingen, maar in feite is de harmonie tussen God en Zijn volk ver te zoeken. God zegt onomwonden dat ze dit wel zeggen maar er klopt niet veel van. God zegt: 'Ze zeggen het wel maar niet in waarheid en niet in gerechtigheid.' Feitelijk is de relatie met God en onderling beroerd, althans de gerechtigheid en de waarheid is ver te zoeken. Dit stoort de HEERE. God vindt het hypocriet om net te doen alsof het inhoud heeft, maar in feite stelt het niets voor. De gezindheid en de daden die passen bij al deze hoogdravende termen ontbreken ten enen male. In de tijd van Jeremia zien we dit ook. Mensen gaan massaal naar de tempel. Je kunt over de hoofden lopen. Men zegt 'des HEEREN tempel, des HEEREN tempel is dit', maar wat men zegt correspondeert totaal niet met de dingen van het leven waar de HEERE God belang aan hecht. Men ziet deze zogenaamde liefde voor God wel heel gemakkelijk te combineren met een leven dat dwars tegen Gods bedoeling en geboden indruist. Jeremia 7:8-11 *Zie, u vertrouwt op bedrieglijke woorden, die niet van nut zijn. Stelen, doodslaan, overspel plegen, valse eden afleggen, reukoffers brengen aan de Baäl, andere goden achternagaan, die u niet gekend hebt, en dan voor Mijn aangezicht komen staan in dit huis waarover Mijn Naam is uitgeroepen, en zeggen: Wij zijn gered – om al deze gruweldaden te doen? Is dan dit huis waarover Mijn Naam is uitgeroepen, in uw ogen een rovershol? Ook Ik, zie, Ik heb het gezien, spreekt de HEERE.* Ook de Heere Jezus is zeer ontstemt over de huichelachtigheid die Hij aantreft bij Gods volk, bijvoorbeeld de Farizeeërs. Hij noemt hen 'gewitte graven'. De Heere bedoelt 'aan de buitenkant ziet het er proper uit maar daarbinnen is alles dood'. Markus 12:38-40 *En Hij zei tegen hen in Zijn onderricht: Pas op voor de schriftgeleerden, die gesteld zijn op het rondlopen in lange gewaden, op begroetingen op de markten, op de voorste plaatsen in de synagogen en op de ereplaatsen tijdens de maaltijden. Zij verslinden de huizen van de weduwen en voor de schijn bidden zij lang. Dezen zullen een zwaarder oordeel ontvangen.*

Wat is het ware gezicht?

Met het voorzeggingsbewijs hoopt God bij Zijn volk vertrouwen te winnen.

De HEERE gaat een uitspraak doen die de toekomst raakt. Het is de voorzegging over het optreden van de Pers Kores/Cyrus. God hoopt Zijn volk hiermee te overtuigen 'dat Hij God is en niemand anders.' Het is namelijk niet de eerste maal dat God met een toekomstverwachting op de proppen komt. De HEERE is de *God van de belofte*. Beloften raken de toekomst. Het is altijd afwachten of de gesproken verwachting ook in vervulling gaat. Zo beloofde de HEERE Abraham dat Hij hem tot een groot volk zou maken en aan dat volk een eigen land zou geven, het land Kanaän. De HEERE verbond er zelfs een tijd aan namelijk 400 jaar. Genesis 15:13 400 jaar later is het zover. Exodus 12:40 God hoopt dat de resultaten uit het verleden de verwachtingen voor de toekomst versterken. Jesaja 48:3 *De dingen van vroeger heb Ik van oudsher verkondigd, uit Mijn mond zijn ze voortgekomen en Ik heb ze doen horen. Plotseling heb Ik ze gedaan en ze zijn gekomen.* God wist dat Zijn volk moeilijk te overtuigen zou zijn. Om die reden deed Hij dit. De HEERE heeft Israël niet van zijn beste kant leren kennen en dat terwijl de aartsvader Abraham toch *de vader van de gelovigen* genoemd wordt. Het begon goed maar het raakte in verval. Men hield het goede begin niet vast. God kent Zijn pappenheimers, zou je kunnen zeggen. Hij wist dat ze een harde kop hebben. Exodus 32:9 Voor de goede orde: Israël is niet beter of slechter dan welk ander volk ook, maar dicht bij God wordt blijkbaar het slechtste in ons wakker. Zoals het toeging bij Adam en Eva, dat herhaalde zich bij Israël het volk van God. De HEERE kan moeilijk wennen aan onze harde koppen. Jesaja 48:4 *Omdat Ik wist dat u hard bent, uw nek een ijzeren pees is, en uw voorhoofd van brons.* Toen waren we ons van deze dingen mogelijk onbewust, maar nu maakt de HEERE duidelijk dat het opzet was. Vanaf het begin heeft Hij de mensen ervan willen overtuigen dat Hij God is en niemand anders. Een van de sterkste bewijzen is het zogenaamde *voorzeggingsbewijs*. Voor weerprofeten is het lastig om het weer van morgen te voorzegggen, maar God vertelt wat er over 400 jaar gebeurt. En het gebeurt precies over 400 jaar. Wie dan nog niet overtuigd is dat de HEERE God is en niemand anders, heeft inderdaad wat je noemt 'een harde kop.' God wilde voorkomen dat ze hun afgoden de eer zouden geven die Hem toekomt. Wie dit leest, voelt plaatsvervangende schaamte. Hoe bestaat het dat wij mensen ons zo tegen de Allerhoogste verzetten? Hoe kunnen wij zoiets doen bij Degene Die werkelijk alles uit de kast haalt om ons te redden? Jesaja 48:5 *daarom heb Ik het u van oudsher verkondigd; voordat het kwam, heb Ik het u doen horen, anders zou u zeggen: Mijn afgod heeft die dingen gedaan, mijn gesneden beeld of mijn gegoten beeld heeft ze geboden.*

Het beloofde land.

Het geduld van God met Zijn volk/met ons is spreekwoordelijk.

Het is werkelijk ongelooflijk welke dingen de HEERE Zich laat welgevalen. Na de oorlog verscheen er een manifest van iemand met Joodse achtergrond 'dat God er niet in zou slagen om Zich van Zijn volk te vervreemden, ook niet door de holocaust.' Deze mensen verklaarden zich trouw aan God door dik en door dun. Het omgekeerde speelt hier. Wat Israel – bij wijze van spreken – ook doet om God tegen zich in het harnas in te jagen, het zal er niet in slagen de houding van God ten gunste van Zijn volk te veranderen. God drukt hen met de neus op de feiten. Zouden ze het nu erkennen? Dat van Abraham, de belofte van land en volk en de vervulling daarvan. Hoe dan ook: God gaat opnieuw nieuwe dingen bekend maken. Een toekomstverwachting, dingen die ze niet bevroed hebben. Ze hebben werkelijk geen idee. Wat ze horen, horen ze echt voor het eerst. Jesaja 48:6 *U hebt het gehoord, aanschouw dit alles, en u, zou u het dan niet verkondigen? Van nu af aan doe Ik u nieuwe dingen horen, verborgen dingen, die u niet geweten hebt.* Het is maar goed ook dat ze er niet eerder van gehoord hebben, anders zouden ze zeggen: 'Ik wist wel, dat die dingen zouden gebeuren.' Maar dat hele verhaal van Babel en Medië/Perzië die – in de persoon van Kores – de macht overneemt van Babel en aan het Joodse volk de gelegenheid geeft om terug te keren en Jeruzalem te herbouwen compleet van tempel. Dat gaat echt hun verstand te boven. Dit is volstrekt nieuw voor ze. Jesaja 48:7 *Nu zijn ze geschapen en niet van oudsher; vóór deze dag hebt u er ook niet van gehoord, anders zou u zeggen: Zie, ik heb ze geweten.*

De Perzische koning Kores/Cyrus en de tweede tempel.

God redt Zijn volk omwille van Zijn NAAM.

Wanneer iemand vraagt 'Waarom God zo handelt?' dan komt het hoge woord eruit. Het is omdat Israel – bij wijze van spreken – fout reageert. En dat heeft er altijd al ingezeten. Het is bij wijze van spreken al 'vanaf de moederschoot' zo geweest. God weet hoe wij gelovigen over alles wat God zegt en doet toch nog het tegenovergestelde kunnen beweren. God weet hoe wij de waarheid kunnen verdraaien zodat wij er zelf beter opstaan. Om die reden heeft God bedacht om te komen met volstrekt onbekend materiaal. Dat zou hen toch moeten overtuigen. Hier kunnen ze geen draai aan geven. (Hoewel? De wetenschap heeft met zijn Jesaja en Deutero-Jesaja zijn best gedaan met terugwerkende kracht dit ijzersterke Godsbewijs te ontcrachten.) Jesaja 48:8 *Nee, u hebt ze niet gehoord, ook hebt u ze niet geweten, ook is uw oor van oudsher niet geopend geweest, want Ik wist dat u volkomen trouweloos handelen zou en dat u van de moederschoot af een overtreder wordt genoemd.* Met respect gezegd: God is niet kwaad te krijgen. Niemand neemt Hem op de hak. De HEERE laat Zich niet uit het veld slaan. De grootste zonden brengen Hem niet af van Zijn plan om dit volk te redden. God zal Zijn volk sparen niet voor henzelf, maar voor Hem. Het is Gods eer om alles uiteindelijk tot een succes te maken, ook voor de Israëliet (en de heiden) tenminste wanneer hij

berouw heeft en kiest voor een leven in vertrouwen en gehoorzaamheid aan de God van Israël. Jesaja 48:9 *Omwille van Mijn Naam stel Ik Mijn toorn uit, omwille van Mijn roem zal Ik Mij bedwingen, u ten goede, zodat Ik u niet zal uitroeien.* God laat Zich niet van de wijs brengen door de zonden van Zijn volk Israël. Hoewel God Israël redt – ondanks zichzelf – beproeft Hij hen wel. De HEERE laat Zijn volk aan den lijve ervaren waar het op uitloopt wanneer de mens God definitief achter zich laat. Jesaja 48:10 *Zie, Ik heb u gelouterd, maar niet als zilver; Ik heb u beproefd in de smeltkroes van ellende.* God gaat het volk verlossen niet omdat ze zich zo voortreffelijk gedragen – het tegendeel is het geval – maar om Zijn Naam en Zijn eer. God vindt de motivatie voor de redding van Zijn volk niet in de mensen en hun reactie, maar in Zichzelf. Het is door Gods gunst, door Zijn genade dat we gered worden. In feite – hoewel de eigen verantwoordelijkheid niet buiten beeld blijft – wordt de mens gered door genade alleen. Uiteindelijk is alles genade, ook wanneer de mens berouw toont en door Gods genade en Geest zijn leven betert. Jesaja 48:11 *Omwille van Mij, omwille van Mij doe Ik het, want hoe zou Mijn Naam ontheiligd worden! Ik zal Mijn eer aan geen ander geven. De HEERE, de Verlosser van Israël.*

De God van Israël is de Eerste en de Laatste.

Jesaja 41:4	Wie heeft dit bewerkt en gedaan? Hij Die de generaties riep vanaf het begin! Ik, de HEERE, Die de Eerste ben, en bij de laatsten ben Ik Dezelfde.
Jesaja 44:6	Zo zegt de HEERE, de Koning van Israël, zijn Verlosser, de HEERE van de legermachten: Ik ben de Eerste en Ik ben de Laatste, en buiten Mij is er geen God.
Jesaja 48:12	Luister naar Mij, Jakob, Israël, Mijn geroepene: Ik ben Dezelfde, Ik ben de Eerste, ook ben Ik de Laatste.
Openbaring 1:17	En toen ik Hem zag, viel ik als dood aan Zijn voeten, en Hij legde Zijn rechterhand op mij en zei tegen mij: Wees niet bevreesd, Ik ben de Eerste en de Laatste,
Openbaring 22:13	Ik ben de Alfa, en de Omega, het Begin en het Einde, de Eerste en de Laatste.

De NAAM van God in het Hebreeuws en Nederlands.

יהוה

HEERE

De Verlosser van Israël is de Schepper van hemel en aarde.

God benadrukt ‘dat Hij de Schepper is’ om Zijn grootheid te laten voelen aan Zijn volk. God doet dit niet voor Zichzelf, maar voor ons mensen. Voor ons is het van wezenlijke betekenis diep in ons hart overtuigd te worden van de Macht van onze God. Het helpt ons om op God te vertrouwen. Voordat de schepping tot stand kwam, was er God. Hij is de eerste en Hij is ook de laatste. Hij is de eeuwige. Jesaja 48:12 *Luister naar Mij, Jakob, Israël, Mijn geroepene: Ik ben Dezelfde, Ik ben de Eerste, ook ben Ik de Laatste.* God heeft niet alleen het volk Israël geroepen, maar Hij heeft ook de aarde gefundeerd en de hemel er als een koepel overheen getrokken. Er is een verschil tussen de schepping en Gods

volk. Wanneer God de sterren en planeten roept staan ze even later bij wijze van spreken in het gelid bij elkaar. Jesaja 48:13 *Ook heeft Mijn hand de aarde gegrondvest, en Mijn rechterhand heeft de hemel uitgespannen. Roep Ik ze, dan staan ze er tezamen.* Dat is heel anders met Israel. God roept hen, maar het luisteren is er vaak niet bij. God respecteert de vrijheid van de mens. De HEERE wil de mens brengen in een goede verhouding met God, dat wil zeggen in een relatie waarin vertrouwen en gehoorzaamheid maar ook ontzag voor God een vanzelfsprekende plaats ontvangt. Maar God dwingt die plaats niet af. Hij wil de mens de kans geven om in deze relatie te binnen te komen door het geloof en te groeien door de Geest. Zo roept God nu ook alle nakomelingen van Jakob bijeen. God wil dat zij allen en ieder persoonlijk deze boodschap ontvangen. Voordat de ballingschap hen in alle hevigheid zal treffen, belooft God Zijn volk dat er een einde komt aan de beproeving en dat Hij dat tot stand brengt door Kores de koning van de Perzen. Jesaja 48:14 *Kom bijeen, u allen, en luister. Wie onder hen heeft deze dingen verkondigd? De HEERE heeft Kores lief, hij doet Zijn welbehagen tegen Babel, en Zijn arm zal tegen de Chaldeeën zijn.* God heeft dit allemaal voorbereid. Nu vertelt Hij het. Hij heeft Kores geroepen en zal hem ook op het wereldtoneel laten verschijnen. (De HSV noemt de naam Kores, terwijl andere vertalingen zich beperken tot wat er staat: Geliefde. Wel is men het er over eens dat de Geliefde in het verband van Jesaja 40 t/m 49 Kores is. Zie staatje.) God zal ervoor zorgen dat deze persoon veel succes heeft. Alle inspanningen om zijn plannen te verwezenlijken zullen slagen. God zorgt daar persoonlijk voor, in het bijzonder met het oog op de redding van Zijn volk Israel. Jesaja 48:15 *Ik, Ik heb gesproken, ook heb Ik hem geroepen. Ik zal hem doen komen, en zijn weg zal voorspoedig zijn.* God brengt Zijn geloofwaardigheid in door over de schepping te beginnen. Ook Jesaja heeft behoefte aan erkenning van zijn gezag als profeet. Hij heeft hier altijd open over gesproken, zonder iets achter te houden. God heeft via hem de toekomstverwachting met betrekking tot de komst van Kores gegeven. Wanneer die verwachting uitkomt tot op de punt en de komma, zal men de autoriteit van Jesaja ook moeten erkennen. God heeft hem gezonden en bij zijn roeping ontving Jesaja de Geest van God. Jesaja is ook een gezalfde van de HEERE. Jesaja 48:16 *Kom nader tot mij, hoor dit: Ik heb vanaf het begin niet in het verborgene gesproken; vanaf de tijd dat het geschied is, ben ik daar. En nu, de Heere HEERE heeft mij gezonden, en Zijn Geest.*

De Joodse gemeenschap in de diaspora op weg naar huis.

De geliefde van de HEERE in Jesaja 40 t/m 49 is Kores/Cyrus de koning van de Perzen.

Jesaja 41:24

Ik doe iemand opstaan uit het noorden en Hij zal komen: vanwaar de zon opkomt zal Hij Mijn Naam aanroepen; Hij zal komen, de machthebbers als leem vertreden en zoals een pottenbakker klei treedt.

Jesaja 43:14	Zo zegt de HEERE, uw Verlosser, de Heilige van Israël: Ter wille van u heb Ik iemand naar Babel gezonden en Ik heb hen allen vluchtend doen afdalen, namelijk de Chaldeeën, in de schepen waarover zij voorheen juichten.
Jesaja 44:28	Die over Kores zegt: Hij is Mijn herder, en hij zal al Mijn welbehagen volbrengen, door tegen Jeruzalem te zeggen: Word gebouwd, en tegen de tempel: Word gegrondvest.
Jesaja 45:1	Zo zegt de HEERE tegen Zijn gezalfde, tegen Kores, die Ik vastgrijp bij zijn rechterhand, om de volken vóór hem neer te werpen, en de lendenen van koningen zal Ik ontgorden; om deuren voor hem te openen, poorten zullen niet gesloten worden:
Jesaja 45:13	Ik heb Kores doen opstaan in gerechtigheid, en al zijn wegen zal Ik rechtmaken. Hij zal Mijn stad bouwen en hij zal Mijn ballingen vrijlaten, zonder betaling en zonder geschenk, zegt de HEERE van de legermachten.
Jesaja 46:10,11	ie vanaf het begin verkondigt wat het einde zal zijn, van oudsher de dingen die nog niet plaatsgevonden hebben; Die zegt: Mijn raadsbesluit houdt stand en Ik zal al Mijn welbehagen doen; Die een roofvogel roept uit het oosten, een man van Mijn raad uit een ver land. Ja, Ik heb gesproken, Ik zal het ook doen komen; Ik heb het geformeerd, Ik zal het ook doen.
Jesaja 48:14,15	Wie onder hen heeft deze dingen verkondigd? De HEERE heeft Kores lief, hij doet Zijn welbehagen tegen Babel, en Zijn arm zal tegen de Chaldeeën zijn. Ik, Ik heb gesproken, ook heb Ik hem geroepen. Ik zal hem doen komen, en zijn weg zal voorspoedig zijn.

De profeet Jesaja (Abdij van Tongerlo. Krause & Johansen.)

God laat Zich in het hart kijken.

God hoopt dat de bewijsvoering overtuigend is. Wanneer het volk Israel in ballingschap 150 jaar later zal merken 'dat alles wat God gezegd heeft klopt', zullen ze op de HEERE hun vertrouwen stellen. De HEERE is wel teleurgesteld dat dit – de ballingschap en de terugkeer – nodig is om Zijn volk voor Zich te winnen. Uiteindelijk is de verlossing door de HEERE gericht op de heilige levenswandel van het volk. God zoekt een volk dat hem vertrouwt en zich aan Hem houdt. Een volk dat de weg gaat die Hij – de Heilige van Israel – wijst. Jesaja 48:17 *Zo zegt de HEERE, uw Verlosser, de Heilige van Israel: Ik ben de HEERE, uw God, Die u leert wat nuttig is, Die u leidt op de weg die u gaan moet. 'As is verbrande turf', zegt het spreekwoord, maar als Israel anders had gereageerd had de geschiedenis een volstrekt andere loop genomen. Het was allemaal ingecalculleerd bijvoorbeeld 'dat er een Nieuw Verbond nodig zou zijn om het volk te brengen tot een leven in vrijheid en verantwoordelijkheid jegens God en de naaste.'* Maar nodig was het niet. Ook het Oude Verbond had kunnen slagen – was ook zegenrijk voor veel mensen – maar liep stuk op de zonden van het volk. God blijft zitten met de

vraag: 'Was dat nou nodig? Had dat nu niet anders gekund?' Het had zeker anders gekund. De HEERE God stuit op het raadsel van de zonde, de onverwachte opstand van Gods volk tegen Zijn Verlosser en HEERE. Zeker, God had dat wel aan zien komen, maar begrijpen dat is dan weer wat anders. Het had zo anders kunnen lopen. Jesaja 48:18 *Och, had u maar acht geslagen op Mijn geboden! Dan zou uw vrede geweest zijn als een rivier en uw gerechtigheid als de golven van de zee.* Aan Abraham had God beloofd dat zijn nageslacht zo talrijk zou zijn 'als zandkorrels aan het strand.' Maar ja dan hadden de nakomelingen van Abraham wel een vergelijkbaar geloof aan de dag moeten leggen als hun gewaardeerde oudvader. In die zin is het verbond en zijn de beloften nooit onvoorwaardelijk. Israel kan zijn eigen toekomst in negatieve zin beïnvloeden en heeft dat ook gedaan. Die grote aantallen Israëlieten zijn er nooit gekomen. Ze zijn weliswaar niet uitgeroeid, maar hebben toch zware klappen gekregen in de ballingschappen van Assur en Babel. Jesaja 48:19 *Dan zou uw nageslacht geweest zijn als het zand en uw nakomelingen als de korrels ervan. Hun naam zou niet worden uitgeroeid of verdelgd van voor Mijn aangezicht.* God hoopt nu maar dat de ballingen in Babel Zijn advies om te vluchten zullen overnemen. Wanneer de strijd daar uitbreekt tussen Babel en Medie/Perzië lopen de Joden en gereede kans te midden van oorlogsgeweld terecht te komen. Het mooiste zou zijn dat men de profetieën van Jesaja er bij haalt en God prijst om de verlossing die Hij voor Zijn volk bedacht heeft. Met die boodschap zou men de hele omgeving onder de indruk kunnen brengen van de grote daden van de God van Israel. Jesaja 48:20 *Ga weg uit Babel, vlucht weg van de Chaldeeën, verkondig met luide vreugdezang, laat dit horen, draag het uit tot aan het einde der aarde, zeg: De HEERE heeft Zijn knecht Jakob verlost.* God zegt bij monde van Jesaja toe dat Hij zal optrekken met de vluchtelingen die een veilig heenkomen zoeken. Hij zal hen beschermen en voorzien van hun eerste levensbehoeften, zoals Hij dat ook deed bij de uittocht uit Egypte: water uit de rots. Jesaja 48:21 *En: Zij leden geen dorst, toen Hij hen leidde door de woeste plaatsen. Water uit een rots deed Hij voor hen stromen. Toen Hij de rots kloofde, stroomde het water eruit.* Nu zijn er altijd mensen die uit de vriendelijkheid van de HEERE de conclusie trekken dat iedereen gered wordt, maar die mensen vergissen zich behoorlijk. Lang niet altijd zet de HEERE het erbij. Meestal benoemt God het inderdaad niet met zoveel woorden, maar ditmaal wel: 'Voor de goddelozen is er geen toekomst.' Eén ding moet duidelijk zijn: de verlossing is voor de mensen van Gods volk die zich bekeren en berouw hebben en een leven zoeken dat in overeenstemming is met Gods wil voor het leven. Jesaja 48:22 *Voor de goddelozen is er echter geen vrede, zegt de HEERE.*

De terugkeer uit de Babylonische ballingschap. (Jan Luyken)